

Viborg Kommune
Børnehuset Videbechs Minde

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 3-6 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	5
1.4 Læringsforståelse	6
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	8
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	8
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	9
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	9
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	10
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	10
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	11
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	12
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	12
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	12
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	13
3.4 METODER TIL EVALUERING	13
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	13
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	15
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	15
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	16
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	17
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	18
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	19
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	20
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	22
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	22
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	22
6 AFSLUTNING	23

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

Du sidder nu med den pædagogiske læreplan for Børnehuset Videbechs Minde i hånden. I et dynamisk samarbejde mellem forældrebestyrelsen samt personalegruppen har vi defineret de mål, der skal gøre sig gældende i vores pædagogiske arbejde den kommende periode.

Læreplanen beskriver hvordan vi vil opfylde målene og hvilke evalueringsmetoder, vi vil bruge for at sikre, at vi er på rette vej - mod vores fælles mål.

Den pædagogiske læreplan er et vigtigt arbejdsredskab i vores pædagogiske praksis og indeholder en beskrivelse af vores arbejde med de seks læreplanstemaer, vores pædagogiske praksis, vores arbejde med børnemiljøet samt en beskrivelse af de metoder, vi anvender i arbejdet.

Du ønskes god læselyst.

Årshjul for den pædagogiske læreplan

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:

- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:

- Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
- Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

I Børnehuset Videbechs Minde støtter vi barnets MOD til at mestre livet. Det gør vi i et tæt samarbejde mellem pædagoger og forældre. Stort pædagogiske engagement er kendetegnende for personalet, og vi møder både børn og voksne med empati, respekt, anerkendelse og høj faglighed. Det er fundamentet i vores pædagogiske praksis.

Hos os har vi et medmenneskeligt miljø, hvor alle børn trives. Vi møder det enkelte barn med fokus på barnets ressourcer og kompetencer og med en anerkendende tilgang guider vi barnet positivt, så barnet oplever at kunne mestre eget liv.

Vi vægter, at alle pædagoger er i fælles udvikling. Derfor prioriterer vi faglig udvikling højt og er ikke bange for at sætte teorien i spil i vores daglige praksis.

Vi vægter at have en åben dialog med alle forældre. Vi ser forældrene som kompetente og vigtige samarbejdspartnere, hvor netop deres viden om deres barn er vigtig i vores samarbejde. Barnets trivsel er i centrum og sammen kan vi understøtte en positiv udviklingsproces hos barnet.

Læring spiller en central rolle i vores daglige pædagogiske praksis. Vi ser barnet som en vigtig ressource i egen læringsproces. I Børnehuset Videbechs Minde går leg og læring hånd i hånd som to uadskillelige elementer i barnets hverdag. Vi tror på, at barnet lærer ved at lege, gøre, se, opleve og deltage.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets pædagogiske principper

1. Princip: Vi arbejder i aldersopdelte grupper med målrettede aktiviteter. Vi arbejder skiftevis i store og i små grupper (fx. dialogisk læsning), nogle gange arbejder vi på tværs af grupperne, hvor vi vægter at "små lærer af store". Om formiddagen er der pædagogisk tilrettelagte aktiviteter og om eftermiddagen er det lagt op til fri leg. Vi understøtter leg i læring og læring i leg!
2. Princip: Vi skaber små læringsrum i rummet, med synlige bogstaver, tal og aktiviteter. Vi bruger piktogrammer i alle grupper. Rummene bærer præg af, at børnene bliver inddraget.
3. Princip: Vi holder både samling i grupperne, hvor vi benævner hinandens navne, og vi holder fredagssamling, hvor alle børn er en del af det store fællesskab. Til vores måltider i løbet af dagen samles vi alle for at skabe en fælles oplevelse omkring måltidet.
4. Princip: Vi er meget opmærksomme på at være tydelige omkring at sige "goddag" og "farvel" til alle børn og voksne. Vi sørger for at fortælle de små gode historier om børnenes oplevelser i løbet af dagen i dagbogen på børnenettet. Vi vægter at være åbne og ærlige og indrager TOPI og sprogscreeninger i vores forældresamarbejde.
5. Princip: Vi bruger iPad til at hente viden i vores pædagogiske arbejde. Vi bruger hver dag dagbogen på børnenettet, og vi bruger IT til sprogvurdering, TOPI og FCCERS/ECERS

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige - altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

I Børnehuset Videbechs Minde går leg og læring hånd i hånd, som to uadskillelige elementer i barnets hverdag. Vi mener, at barnet lærer ved at lege, gøre, se, opleve og deltage. Læring spiller en central rolle i vores daglige pædagogiske praksis og vi ser barnet som medskabere af egen læringsproces. Læringssituationer opstår hele tiden, dagen lang. Vi ser store læringsmuligheder i selv små dagligdagsrutiner. Vi guider barnet positivt og anerkendende, for netop at understøtte barnets motivation og lyst til at afprøve nye og ukendte ting. Alt sammen for at støtte barnet til at mestre livet.

Vores fysiske rammer tilpasses løbende til vores overordnede pædagogiske aktivitet samt børnenes behov og derfor kan det opleves, at møbler bliver flyttet og ting får nye pladser. Dagen igennem prioriterer vi en bevidst vekselvirkning mellem planlagte pædagogiske aktiviteter og mere frie pædagogiske aktiviteter, hvor spontane ideer bliver forfulgt. Vi mener, at begge dele har stor værdi i barnets udviklingsproces.

De tre læringsrum

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabtlæring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:

- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:

- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål

Den pædagogiske læreplan er fundamentet i vores pædagogiske aktiviteter. Vi bruger de enkelte læreplanstemaer til at lave fokuserede indsatser på forskellige områder. Læreplanen er et dynamisk redskab, som afspejler vores pædagogiske praksis i hverdagen - altså det vi gør!

Barnets læringsproces er i centrum og vi er opmærksomme på, hvordan vi voksne bør agere, så vi understøtter det enkelte barnets læringsproces.

Vi udvikler løbende vores læringsmiljøer og sørger for, at der er gode og håndterbare legeredskaber, der er tilgængelige for børnene i børnehøjde. Vi udvikler løbende de fysiske rammer, så de tilgodeser børnene og stimulerer dem fysisk, psykisk og æstetisk.

Vi lægger især vægt på tryghed og nærvær i vores børnemiljø, så børnenes MOD til at mestre eget liv understøttes!

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte læringsmål for børn med særlige behov

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:

1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistrivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov

Der kan være mange forskellige årsager til at børn kan have særlige behov i kortere eller længere perioder af deres liv. Det kan være længerevarende situationer eller akut opstået situation, der gør sig gældende for, at et barn har perioder med særlige behov.

Vi mener ikke at det er barnet, der er problemet - men problemet, der er barnet. Problemet skal ses i relation til konteksten. Derfor bruger vi LP-modellen til netop at flytte fokusset over på de omkringliggende faktorer, der kan være opretholdende i fht. problemet.

Vi ser også TOPI som et vigtigt redskab i vores pædagogiske arbejde, når vi skal rette opmærksomheden mod det enkelte barns særlige behov og sikre barnets udvikling og trivsel. Vi vægter et åbent forældresamarbejde samt det tværfaglige professionelle samarbejde for netop at kunne understøtte barnet bedst muligt i en positiv udviklingsproces.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

I Børnehuset Videbechs Minde bruger vi konceptet "Fri for mobberi" til at understøtte et inkluderende miljø for alle børn og voksne.

Vi arbejder bevidst med de 4 værdi-ord; TOLERANCE, RESPEKT, OMSORG og MOD.

Vi har også et samarbejde med specialinstitutionen, Nørrehus, som ligger lige ved siden af os. Vi samarbejder der, hvor det giver mening for dem og for os. Målet er at kunne etablere nogle fællesskaber på tværs af husene, så børnene får en oplevelse at kunne indgå i et fællesskab på trods af forskelligheder.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte sprogindsats

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats

I Børnehuset Videbechs Minde arbejder vi struktureret med "Hit med lyden". Vi arbejder også med babytegn samt ordkort og griber barnets lyst til at lege med sproget så tidligt som muligt.

Vi sprogvurderer alle børn inden de forlader vuggestuen og igen, når de bliver 5 år. Det foregår i samarbejde med forældrene, så vi sikrer at barnet får den understøttende sprogindsats, som det har brug for.

Vi arbejder i små sproggrupper, hvor vi bruger dialogisk læsning og forskellige sprogkufferter. Hver dag bruger vi rim og remser og bruger Musik Malle, som redskab til at understøtte barnets sproglige udvikling gennem sang og musik.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange og sammenhæng

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng

Her i Børnehuset Videbechs Minde arbejder vi bevidst med at gøre overgangene fra hjemmet til vuggestuen, fra vuggestuen til børnehave, fra dagplejen til børnehaven, fra børnehave til børnehave og fra børnehaven til skole så tryk som muligt.

Vi bruger TOPI som redskab, ved enhver overgang og deltager på alle niveauer for at gøre overgangen så god og så tryk som muligt for det enkelte barn og den enkelte familie.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng

For at overgangen skal være så blid og så tryk som muligt, når barnet skal flyttes fra vuggestue til børnehave, kommer barnet sammen med 1 pædagog og et par kammerater på besøg på sin kommende stue. Her får barnet lov til at være med i dagligdagsrutinerne.

Når børn udefra skal starte i børnehave tilbydes forældrene opstartssamtale ca. 1 mdr. før barnets start. Her deles vigtig viden om barnet, og hvis forældrene ønsker det, kan den tidligere pædagog/pædagogmedhjælper deltage i mødet. Barnet får mulighed for at komme på besøg i det omfang, det giver mening for barnet.

Når barnet bliver førskolebarn, understøttes overgangen til skolen med et tæt samarbejde med områdets skole. Fra april måned bliver en ressourcepædagog fra skolen tilknyttet førskolegruppen 1 gang hver 14. dag, hvor hun deltager i de planlagte pædagogiske aktiviteter om formiddagen.

Konstruktionsleg

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

I Børnehuset Videbechs Mindes børnehaveafdeling er der ca. 45 børn fordelt på 3 aldersopdelte grupper. Solsikken er for de yngste børnehavebørn, Klokkeblomsten er for de mellemste børnehavebørn, mens Kornblomsten er for de ældste børnehavebørn.

Børnehuset Videbechs Minde ligger i et område, hvor der er en overvægt af ressourcestærke familier. Personalet er en sammensætning af unge og ældre - med en overvægt af kvinder.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Følgende viser den forventede procentvise fordeling på de 6 læreplanstemaer, som er angivet i den pædagogiske læreplan:

	Fordeling i %
Alsidig personlig udvikling	16,7
Sociale kompetencer	16,7
Sproglig udvikling	16,7
Krop og bevægelse	16,7
Naturen og naturfænomener	16,7
Kulturelle udtryksformer og værdier	16,7

Kommentar:

For Børnehuset Videbechs Minde vil alle de 6 læreplanstemaer være til stede, uanset hvilke pædagogiske aktiviteter der igangsættes. Der vil derfor ikke være et læreplanstema, der skal have et særligt fokus frem for et andet.

Vi vil i denne periode arbejde med længerevarende projekter og her vil alle 6 læreplanstemaer vægte lige meget og blive bragt i spil på forskellige tidspunkter på forskellige niveauer i projekternes forløb.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Foto
- Iagttagelser/observationer
- Børneinterview

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- ECERS
- Didaktisk basisanalyse-model

3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

At arbejde med de 6 læreplanstemaer vil være en løbende udviklingsproces for personalet i Børnehuset Videbechs Minde. Vi har valgt at arbejde i projekter, hvor alle læreplanstemaerne vil blive bragt i spil. Vi vil bruge den didaktiske basisanalyse-model, når vi skal afslutte de projekter vi arbejder med. Det skal sikre, at vi får inddraget forskellige perspektiver på processen og det skal understøtte vores implementering af den nye viden i de kommende projekter, som vi skal arbejde med. Ecers og Fccers vil blive brugt som værktøj, til en videre analyse af hvorfor vi scorer som vi gør, ved de enkelte temaer.

Samling i salen

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Udvikling handler i høj grad om, at børn opbygger og udvikler deres selvfølelse og tør udfolde sig selv. Alsidig personlig udvikling understreger, at det er barnets mange potentialer, der skal udvikles og ses som en helhed.

Det er i samspil med omgivelserne, at børn udvikler deres personlighed. Børn spejler sig i andre børn og voksne, og trives bedst i en omverden, der er anerkendende og medlevende. Et barn skal opleve sig selv som et unikt menneske fyldt med muligheder, succesoplevelser og med betydning for andre.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At det enkelte barn udvikler sig følelsesmæssigt og føler sig som en værdifuld del af fællesskabet.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi vil gerne se børn, der udviser glæde ved at være i små grupper.
2. Tegn: Vi vil gerne se børn, der tager initiativ i de små grupper.
3. Tegn: Vi vil gerne se børn, der sætter ord på egne følelser, evner og behov.
4. Tegn: Vi vil gerne se børn, der udviser glæde ved at være en del af fællesskabet.
5. Tegn: Vi vil gerne se børn, der udvikler sig trygt og harmonisk.
6. Tegn: Vi vil gerne se børn, der indgår i ligeværdige relationer med børn og voksne.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi vil arbejde i små grupper for at få større kendskab til de enkelte barn.
2. Tiltag: Vi vil benævne barnets følelser.
3. Tiltag: Vi vil benævne barnets initiativer.
4. Tiltag: Vi vil støtte tætte dialoger med det enkelte barn.
5. Tiltag: Vi vil være lyttende og positivt guidende.
6. Tiltag: Vi vil anerkende det enkelte barns ønsker og behov.

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Sociale kompetencer udvides og udvikles gennem hele livet, men i barndommen dannes de basale sociale mønstre. Dette sker gennem de erfaringer barnet gør sig med forskellige sociale processer såsom handlen og passivitet, ansvar og ansvarsfrihed, styrke og svaghed, magt og afmagt, nærhed og konflikt.

Børn udvikler deres sociale kompetencer, når de knytter sig til andre mennesker, samarbejder, og sætter sig i andres sted. Barnets sociale kompetencer udvikles ved at være med, hvor det sker! Ved at indgå i venskaber og gruppefællesskaber lærer børn at give og få omsorg og respekt, og de opnår færdigheder i forhold til at forhandle og argumentere.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At børnene udvikler empati og omsorg for andre, så de kan indgå i ligeværdige relationer.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi vil gerne se børn, der kan sætte sig ind i andres følelser.
2. Tegn: Vi vil gerne se børn, der hjælper når et andet barn har brug for det.
3. Tegn: Vi vil gerne se børn, der kan lytte til hinanden.
4. Tegn: Vi vil gerne se børn, der kan tilsidesætte egne behov.
5. Tegn: Vi vil gerne se børn, der kan vente på tur.
6. Tegn: Vi vil gerne se børn, der kan knytte venskaber.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med social kompetence angivet:

1. Tiltag: Vi vil benævne handlinger og følelser.
2. Tiltag: Vi vil aktivt bruge fri for mobberi-kufferten
3. Tiltag: Vi vil støtte børnene i at "se" hinanden.
4. Tiltag: Vi vil guide i konflikter.
5. Tiltag: Vi vil give fremadrettede handleanvisninger.

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Sproget er menneskets forudsætning for at udtrykke sig og kommunikere med andre. Det sker ikke kun gennem det talte eller det skrevne sprog, men også gennem kropssprog, mimik og billedsprog. Børn udvikler deres sproglige kompetencer gennem samvær, oplevelse, leg, fortælling, planlagte og spontane aktiviteter i hverdagen.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At børnene støttes i at udvikle deres ordforråd samt opdager det skriftsproglige univers.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi vil gerne se børn, der snakker med hinanden.
2. Tegn: Vi vil gerne se børn, der deler deres oplevelser.
3. Tegn: Vi vil gerne se børn, der tager initiativ til det skriftsproglige.
4. Tegn: Vi vil gerne se børn, der viser glæde ved at lege med sproget.
5. Tegn: Vi vil gerne se børn, der vider glæde ved Musik Malle, Hit Med Lyden samt sprogkufferter.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi vil bruge dialogisk læsning.
2. Tiltag: Vi vil bruge åbne spørgsmål.
3. Tiltag: Vi vil bruge vores kropssprog og vores mimik.
4. Tiltag: Vi vil vise børnene, at vi er interesseret.
5. Tiltag: Vi vil bruge ordkort.
6. Tiltag: Vi vil bruge Musik Malle.
7. Tiltag: Vi vil bruge Hit med Lyden.
8. Tiltag: Vi vil bruge sprogkufferter.
9. Tiltag: Vi vil arbejde i små sproggrupper.

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Børn, der er fysisk aktive, bliver fortrolige med deres krop, og udvikler lyst til at lege, bruge kroppen og bevæge sig.

Kroppen er barnets værktøj til at bevæge sig og sanse verden. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for barnets erfaring, viden, kommunikation samt følelsesmæssige og sociale processer. Ved at styrke børns motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed, forstærker man deres forudsætninger for at udvikle sig.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At børnene udvikles både motorisk og sansemotorisk og derved opnår større kropsbevidsthed.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi vil gerne se børn, der viser glæde ved at bruge kroppen på forskellige måder.
2. Tegn: Vi vil gerne se børn, der snakker om de forskellige sansemæssige oplevelser.
3. Tegn: Vi vil gerne se børn, der udviser mod til at udfordre egne krop og muligheder.
4. Tegn: Vi vil gerne se voksne, der viser glæde ved at bruge kroppen.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Vi vil skabe rammer, hvor der er mulighed for at bruge kroppen på forskellige måder - både ude og inde.
2. Tiltag: Vi vil lave sansemæssige aktiviteter - både ude og inde.
3. Tiltag: Vi vil skabe rammer for udvikling af eksperimenter.
4. Tiltag: Vi vil udfordre børnenes fin- og grovmotorisk.
5. Tiltag: Vi vil gå forrest og være gode rollemodeller.

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med natur og naturfænomener angivet:

Natur og naturfænomener rummer rig mulighed for leg, læring og udvikling. Mangeartede naturoplevelser skaber grundlag for børns forståelse af deres omverden og en senere stillingtagen til eksempelvis miljøspørgsmål samt en interesse for og en viden om naturen.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At børnene lærer at passe godt på naturen og opnår bevidsthed om de sansemæssige oplevelser de får.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi vil gerne se børn, der udviser glæde ved at færdes i naturen.
2. Tegn: Vi vil gerne se børn, der udviser interesse for naturen.
3. Tegn: Vi vil gerne se børn, der passer på naturen.
4. Tegn: Vi vil gerne se børn, der opnår viden om naturen.
5. Tegn: Vi vil gerne se voksne, der går forrest og guider børnene.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi vil gå ud i naturen og skærpe børnenes sansemæssige opmærksomhed.
2. Tiltag: Vi vil være engagerede rollemodeller og vise hvordan vi færdes i naturen.
3. Tiltag: Vi vil gå ud hver dag - uanset vejr og vind.

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Det er gennem mødet med andre kulturelle værdier og udtryksformer – kunstnerisk, kulturelt, menneskeligt – at vi bliver bevidste om egne kulturelle rødder. Ved at skabe traditioner og udvikle en kulturel praksis i dagtilbud, kan børn blive inspireret til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder på deres vej.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At børnene opnår viden om årets gang samt egne og andres kulturer og traditioner.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi vil gerne se børn, der snakker om de forskellige årstider.
2. Tegn: Vi vil gerne se børn, der udviser glæde ved de forskellige traditioner.
3. Tegn: Vi vil gerne se børn, der snakker om de kulturelle aktiviteter og oplevelser - både før, under og efter.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Vi vil være engagerede og fordybe os i de forskellige årstider sammen med børnene.
2. Tiltag: Vi vil lave aktiviteter, der understøtter børnenes kreative udtryksformer.
3. Tiltag: Vi vil opsøge viden om andre kulturer og deres værdier.

Hit med lyden-hjørnet

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Børnemiljøet udgør børnehusets fysiske, psykiske og æstetiske forhold. Det handler om, hvordan børnene trives med hinanden, vi voksne og de aktuelle rammer ude og inde.

Børnemiljøet har stor betydning for børnenes mulighed for at udvikle sig, trives og lære.

Vi arbejder med udgangspunkt i, at børn har viden, meninger og holdninger, som vi voksne både skal respektere og anerkende.

Når vi arbejder med børnemiljøet her Videbechs Minde er det med afsæt i børnenes alder og modenhed.

Vi arbejder også med en bevidsthed om stærk og svag rammestyring og arbejder med en tanke om, at den svage rammestyring skal være den mest fremtrædende her i huset.

Vi vægter at gøre oprydning til en pædagogisk aktivitet sammen med børnene, hvor en opdeling af legeredskaber prioriteres. Vi skaber små rum i rummet til de aktiviteter, der optager børnene.

Vi følger børnenes initiativer og sætter ord på børnenes initiativer. Vi italesætter barnets handlinger, følelser og udtryk for at støtte dem i at reflekterer over egne handlinger.

Vi støtter børnene til at opdage nye lege/legerelationer.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Vi inddrager børnenes perspektiv på gode idéer til hvordan madplanen kan se ud og inddrager børnene i indretningen af vores rum. Når vi skal i gang med projekter får børnene en stemme i fht. hvad projektet kan indeholde.

Når vi inddrager børnene, vil de opleve, at de har værdifulde meninger om forhold, der vedrører dem selv og deres hverdag. Samtidig vil det kunne styrke børnenes oplevelse af medansvar, medbestemmelse og demokrati.

6 AFSLUTNING

Den pædagogiske læreplan i Børnehuset Videbechs Minde, er praksisnær hvilket betyder, at vores mål for hvert læreplanstema afspejler sig i de aktiviteter, vi løbende har i hverdagen.

Den pædagogiske læreplan indgår også i et dynamisk samspil med vores kerneopgave samt vores grundlæggende værdier.

Du kan læse mere om vores kerneopgave samt vores grundlæggende værdier på vores hjemmeside: bhvidebechsminde.viborg.dk

Ønsker du mere information, er du velkommen til at kontakte børnehusets leder, Litten Høyer-Nielsen.

Læreplanen revideres igen ultimo 2018

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**